

امور تحریریه ایچون فؤاد بک
وامور اداره ایچون آرتین افندییه
مراجعت اولنور.

مسکمه موافق آثار قبول اولنور.
درج ایدلین اوراق اعاده اولماز.

مجله ادبیات

اداره خانه سی باب عالی جاده سنده
۵۲ نومرولو « شرکت مرتبه »
مطبعه سیدر.

استانبول ایچون سنه کی مطبعه ذن
آلفق شرطیله ۴۰، طشره لره پوسته
اجرتیله برابر ۶۰ غروشدرد.

نسخه سی ۱ غروش

پنجشنبه کورنلری نشر اولنور اربلی، فنی و صناعی غزدر

نسخه سی ۱ غروش



{ معلومات } مجموعه ادبیه سی سر محرر لکته:

میر معر قسیر،

(خیال) یا خود (خیالی) امضالی ورقه [۱].
لاجل المطالعه بنده کرمه کوندر مشسکر، او قودم.
محرر ورقه قصیده و غزل بوللرینک
بتون بتون منسی و متروک اولوب کیتسندن
طولای اظهاری و اوایل و قصائد و غزلیات
اسلافک توصیف کالانده اطرا ایل بونلرک
نظر اعتباردن سقوطی کیت کیده « اوج
سوزی بر صیره، ایکی قافیه بی بر آرمه کتیره.
مه مکسکمز » موجب اوله جفی ادعا ایتدکن

[۱] ورقه نك عیناً صورتی :

قیمتشناسان جواهر ادب وارپ ایچون بحق مستلزم اسف بی پایان احوال دن اولقی اوزره کوریلور که هر بری برنشته دیگر و بر فیض نشته کسترله صحایف عرفانه زیب آور اولان حزن انکیز و طرب آمیز غزلیات لطیفه و نشاید و قصاید جزبله و ظریفه افناده دولابچه نسیان و طرز قویم قدیم شعر و انشا کوندن کونه متروک و پریشاندر .

(رواجده او قدر احتیاجز یوقدر)

(اگرچه کهنه متاعز رواجز یوقدر)

مأل اصابت اشتعالجه واقعا آثار مذکور نك (ع) مانند نصوص پاک قرآن . بزم تقدیر و توقیر مزه چندان افتقاری اولمدینی نمایان و هرافظ حکمتیانی هند ارباب ایتانده حرز جان ایتده بونلرک بالکلیه نظر اعتباردن دور طو تلسی کیت کیت اوج سوزی بر صیره و ایکی قافیه بی بر آرمه کتیره ماکسکمز . مؤدی و طرز جدید ادب نامی ویریلان اسلوب عجیب افاده ایسه معنای مستفاده دلالت ایتمز بر طاقم ترکیبات و تعبیرات خارق العاده ایله تحریف و تسخیف مأل و مفاده بادی اولوب شو حال بالاخره لسان عذب الیامزجه پاک . عظیم برسوء تحول و وقوعنه دال اولسلیله نه درجه سزاوار اهمیت و دقت عدا ایلده شایاندر .

حقیرکر طرز غریب دینلین او نوایجاد اصول انشا و انشادک ماهیت و قیمتی بر درلو ادراکه موفق اوله ماش و حال بوکه بر سلسلک بویه آز چوق مظهر

غزل بی بهانه عاشقانه ایله ترانه ساز و او غریب
و مهجور قالان قافیه لر محبتنه « مأمولدر که
مسؤل قرین اسعاف و محصول طبع ملوم
کهنه ادالغیله برابر مندرجات تجدد آیات
« ملومات » آره سنه وضع و اصفاف بیوریله
جل جلیله مسجده سیله معرفتفر و شانه قافیه پرداز
اولور .

ورقه نك شو تمهیداتنه مجموعه کز البته
صیره سیله و اطرافیه جواب اعطای ایدر .
بنده کز ایسه بونلر حقنده کندی کنده
سویلنش قبیلندن اوله رق بر قاق خاطره می
یازمقله اکتفا ایده حکم :

اولا شعرای اسلافک صدر نشین
دیوان بلاغتلی اولان « قصاید جزبله
و ظریفه » نك محتویاتی و نه مقصده تنظیم
ایدلکاری تأمل ایدیلنج زما نمرده قصیده
کولفک مترو کیتندن طولای تأسفه دکل تعبه
بیله محل قالمی جفی تعقل ایدیلیر ظن ایدرم .
غزلیاته کانجه معلومدر که بونلرک تنظیمده
جاری و ضروری اولان اصول اختیار

و « معنای مستفاده دلالت ایتمز بر طاقم
ترکیبات و تعبیرات خارق العاده ایله تحریف
و تسخیف مأل و مفاده بادی » اولدینغی
بالاتیان ازمنه اخیرده مسلك مختار ارباب
اقتدار اولان طرز جدید ادبی « اسلوب
عجیب افاده » تعبیریه یاده اجتر و بو حالک
ایلریده لسانغزی عظیم برسوء تحوله دوشو
ره کچکندن طولای سزاوار اتقا اولدینغی
ایما ایلدکن صوکره « طرز غریب دینلین
نوایجاد اصول انشا و انشادک ماهیت و قیمتی »
کندیسی آکلایه مامش ایتده آز چوق مظهر
قبول اولسی تهی اوله میه جفندن اسباب
و حقایقی یکی آثار نشرنده غیری کورولن
« معلومات » رساله سندن استقصا و غالباً ضمناً
استهزا ایدیلور . متعاقباً دخی او متروک
و مغدور اولان غزللر حسرتنه — صبح
ذی صفای بهارک فجر اوله یتشمشکن یأس
ناهنسکام و غلبه او هام و آلام غرام ایله ربوده
آرام اولمش بر هزار آتشین منقارک نوحات
سودافرو زینه رشک انداز اوله جق — بر

ایدیان بر زمین ایچون اک چوق یاقیشان قافیه لردن بش اون قدری انتخاب ایدم رک هر برینک برویا ایکی مصرعه صیغیشه بیه جک صورتده خاطره الفا ایده جکی بر فکری حسن تبلیغه چالیشمقدن عبارت اولدیغندن بو کونکی کونده اوزان عروضه آز چوق واقف اولان هر لغت شناس سه بر پارچه کندیسنی صیغجه — تغزل ایده بیلیر. اما بوغزللر اکثریت اوزره فنا اولورمش. ذاتاً اسلافه منسوب اولان غزلیات و سائر اشعارکده عمومته اییدر دییه بیلیرمی یز؟ معلومدرکه کوزل شعرانشادینه مقتدر اولقی شاعر یارادلشن اولغه متوفقدرد. فطرة شاعر اولمیانلر هانکی عصرده بولنورلرسه بولنسونلر شعرجه بیوک بر اثر معرفت کوسترمکه موفق اوله مازلر. یوق اگر شعردن مقصد معناسی عادی، لفظی طمطراقی بش اون کله بی برون عروض ایچنده تفوه ایتمکدن عبارت ایسه اکا برشی دینله من.

ثانیاً زمانمزدده قصیده ایله برابر غزل نظم ایتمک یولی ده فی الحقیقه متروک کیدر. بونک سببی ده، طبیعت شاعرانه یه مالک اولان و شعر ایله بالطبع توغلی سرمایه ذوق عد ایدن مستعدان شبانک شکلی دکیشه مین تغزلده — یوقاریده بیان ایتمک کی — فکری قافیه یه تابع طوتمقدن و بنسارین آرم لرنده اکثریا ارتباط دکل، حتی ادنی برمناسیت بیه بولنمیان بر قاقچ فکر مطوی الذیلک برندن

اوبرینه کچمک کی طبیعت منافی برحاله اوغرامقدن ایسه قافیه یی فکره محکوم ایتمکده مساعد بر شکل دیکرده بر فکر مطرفی سربستانه تعقیب و توسیع و برتمثال خیالی بی رسامانه تصویر و تلوین ایدم رک هرمنظومیه ی برلوحه غرای ادب صورتنده بولندیرمیه ی اولی کوردکلرندن، طرز تغزله او قدر التفات کوسترم دکلریدر. بوجهتله اربانه بر بخشایش الهی اولان استعداد شاعرانه و بلاغت ساحرانه یه مالک برکنج لازم اولان معلومات و کفایت کسبیه یی ده حائر اولوبده هر بر طبیعت فیاضه نک محتاج اولدیفنی تمایلات مشکل براندازانه ایله نظماً بویولده، نثرآ دخی مقتضای ترقیات زمانیه یه موافق برطرزده آزمایش طبیعتله ترقی ایدم رک اولورسه واقعا محرر ورقه نک دیدیکی کی اوچ سوزی برصیره یه .. ایکی قافیه یی بر آرمیه کتیرمکه التفاتدن روگردان و فقط هر قطعه سی اوچ یوز مصراعدن متشکل نشاید بارعه، هر مجئی بیکلرجه تعبیرات جیده و عبارات بلیغه سدیدیه یی جامع مقالات قاطعه ایله اک عالی افکار و مقاصده، اک نازک .. اک روحانی حسیاته ترجمان اولور.

شمدی یه قدر پک چوق دفعه لر سولنش، پک چوق زماندن بری یلنش حقایقندن دکلیدرکه نفس الامرده حسن انشا — بعضلرنجه غریب اوله رق حالا آرزو اولدیفنی کی — او یله

ایکی قافیه یی و حتی اون ایکسنی بیه بر آرمیه کتیر بیلیمکه قابل حصول دکلدر؟ بو مجرب و مسلم دکلیدرکه قافیه پرورلک سلاست و سلامت افاده نک، متانت و بلاغت مؤدانک اک قوی دشمنلرنندرد؟! ادبیات ایله اشتغال ایدنلر و خصوصاً بونک دقایق و غوامض نظریاتیه اوغراشانلر اک اول شونی بیلیدرلرکه بلیغ و مؤثر و بناءً علیه کوزل اولان سوزلر روحدن الفاظیه برابر طوغان سوزلردر. روحدن ایسه او یله متسلسل صورتده مسجع و مقفی اوله رق سوز تولدی ممکن دکلدر.

سجع ویا قافیه آز چوق تأمل و تفکره محتاج اولان صنایعدن اوله رق جدیات و علویاته عائد اولمیان موضوعلرده بعضاً لفظی تزیین ایتمه ده اکثریا معنایی توهین ایتمک مقتضای حال و شانی اولدیغندن بلاغتی صنعتیه، معنایی لفظیه فدا ایدم مین نورسیدکان حقایق پرستان ادبک قافیه پردازلنی اعتیاددن احترازلری کندیلرینه جالب شرف و امتیاز اولسه کرکدر. موزن و مقفی اولان سوزلر ایسه بشقه بر نظریه یه تابع اولدیغندن بحثدن خارجدر.

ثالثاً محرر ورقه نک دیدیکی کی «معنای مستفاده دلالت ایتمز بر طاقم ترکیات و تعبیرات خارق العاده ایله تحریف و تسخیف مأل و مفاد» ایدنلر و یازدقلری بویولده مناسبتسز لکلری شعر و انشا نامیه جموعه لره درج

قبول و سلوک اولسی بلا سبب واقع اوله میه جفی له الحمد مدرك بولنش اولدیغمدن طرز مذکوره دائر معلومات کافیه آله یلک اوزره یکی بولده آثار و اشعار نشری خصوصنده بین الرسائل اک زیاده غیرت کوسترن جریده علیه کره مراجعتی موافق بولدم و محضاً آثار جلیله اسلافک اثر فیض تبیی اوله رق طرح و تنظیمه موفق اولدیم اشماردن شو غزلک حاشا دعوی هنر معروضده دکل اهدای اثر طرزنده ارسانه تجاسر اولدم:

(غزل)

ای زلف دلاویزک دام نکه سودا	چشم نکه افروزک نورسیه سودا
ایمش کیسک خاکه افلاک محبتدن	پیدا رخ وجهه کده خورشید و مه سودا
پیشکده کی هر وضع بر سجده حیرندر	مسجود جناسک ای قبله کده سودا
برعکس خردسوزی آینه دیدارک	ایندی بی سرتاپا وقف وله سودا
صرف نظرایت ای دل سودای علایقندن	اولسون بتون آمالک مصروف ره سودا

مأمولدرکه مستولم قرین اسعاف و محصول طبع ملولم کهنه ادالیه برابر مندرجات تجدد آیات «معلومات» آرمه سنه وضع و اصناف بیوریله . باقی حرمت .

ونشر ايتديرمك هوسكار لغندن كنديلريني
آله ميانلر هنوز املا وقواعد تحصيليله
اوغراشان اطفال دبستان دكلسه ادبيات
عثمانيه نك نه عتيقندن نه ده جديدان برونمد
اوله مدقلى وياخود بونارك ايكي سنى ده
بكندكلى ايجون كنديلرينه مخصوص بر
لسان ارب وبرمكتب ادب احداث وتشكيل
غيرتده بولسان برقاج خودپسند زماندر
بناء عليه بونارك محصول كللك پرهزلى
ومجموع خيال منورلى اولان عجايب ترهاتى
ادبيات جديده به نسبت وفكر نوينان ادبه
اكاكوره تعيين ماهيت ايدرك بونجه اسانده
شعر وانسانك همتلريله ميدانه كلن طرز
جديدى «اسلوب عجيب افاده» تعبير استخفافكا
ريسيله تزييفه قيام ايتك وخصوصا اربابى
ادباى سالفه حقنده قدر ناشناسلقه اتمام ايلك
مغاير شيئه نصفقدر طرز جديد طرفدار
لرينك عمومجه ادبيات عتيقه محترم ومشكوردر
نصل اولسونكه ادبيات جديده هر نه اثر
معرفت كوستر بيلورسه افاضل قدامك
براقدى خزان كالاته افتقار ايله حاصل
اولور بوكا مقابل طور جديد اربابى ده
— انشاي مسجع وكفتار مرصعلريله ادباى
قدمايه التحاق وصاحب ورقه كى بوخصوصه
وجوه ايله اثبات كمال استحقاق ايتك اولمغه
حاز فخر وشان وطرز جديده تمايلدن هر
نه دنسه بغايت كرزان اولان — دانشپوران
طرفندن بلاموجب دوچار تحقير اولامايي
تمنى ايدرلر.

يئتلخيدركه تابع ترقيات اولان اقوامك
هيچ بريسنده ادبيات عصرلرجه برحاله
قالامش وقاله مز. ازمنه اخيره ده ادبيات
عثمانيه حال حاضرينه دو كولمسيدي بيله يه
اسكيسنه بكمزه مزدى. ادبيات عتيقه عصر
اخير ادباسى نظر ننده — خاييده بر تشبيه ايله —
فنا بولمز بر خزينه مجوه ايدر. شو قدركه بو

مجوهرات الجاى عصر وزمان ايله بشقه لشمش
اولان طبائع ومشاربه شكل ورسم اعتباريله
موافق دوشمديكندن برر بشقه قالبه افراغ
اولنه رق عرض بازار رواج ايديلور. شو
حالده اصل جوهرلر دكيشميرك يالكر شكل
ورسمى وصورت تنظيمي تبدل ايديلور. كذلك
يئتلخيدركه هر ملتك شعرا وبلغاسى
عصرلرينك مصوران اطوار واخلاق
وملكتالرينك رسامان بدائع آفاقيدر. عصرلر
تجدد ايتدكجه اطوار واخلاق دوچار تحول
اولماق وملكتالرك معموريت وانتظاماتى
آرتدكجه مناظر نده تبدلات حصول بولماق
ممك اوليه جغندن بونله باقرق نغمه سازشوق
وشغف اولان شعرانك ده اشعار وآثار نده
بر بشقلى، يعنى بريكيك بولنق ضروريدر.
بو بشقلى، بويكيك مقبوليدر... بوراسنى تقدير
ايتك عصر وزمانك اقسام وشعبات علوم
وفنونجه اوغرا دىنى تحولاتى وبوتحولاتك
افكار واطوار واخلاق وعادات ومشارب
ومأربجه حاصل ايتدىكي تاثيراتى تقدير ايدم.
يئتلره عائد اولور.

..

عثمانلى ادبياتنك عتيق وجديدى
بى طرفانه ومدققانه موازنه ايدن ارباب تعميقدن
شو حك ايشيديلور: آثار مقدمه نقشكران
معرفى خواص اشياى، مناظر طبيعى كندى
كيفلرينه توفيق ايدرلر. عصر اخير
مصوران صنعتى ايسه هر خصوصه كى حسيات
وتصوراتلرينى طبيعته تطبيق ايتك ايتيلور.
ادبيات عتيقه فرضا تصوير ايتدىكي برسيمانك
ياپك بيوك ويپك كوچك بر مقياسده يالكر
شكلنى ارايه ايله اكتفا ايدرلر؛ ادبيات
جديده ايسه او سيمايى ممك اولدىنى قدر
اولچوسنده اولق اوزره رسم ايله برابر هر
عضوينك حال ووضعه كوره مفيد اولدىنى
معنايى ده ارايه اعتا ايديلور. طرز عتيق
اصحابى مثلاً برچنزار بهارى لوحه شعرلرينه

عكسى ايتدركلى زمان قويلو آچقلى
بيكارجه رنگدن وجود بولان آهنگ نقوش
طبيعى اوچ بش درلودن عبارت الوان اصليه
ايله كوستر مكه حصر وقصر همت ايدرلر. شو
طرز جديد اربابى ايسه تصوير اتنده او اوچ
بش درلودن عبارت الوان اصليه يي ماهرانه
ورنگشناسانه مزج وتعديل ايدرك عالم ظهوره
كتيردكلى يوزلرجه درجات خفيفه ولطيفه
ايله هر نوع مناظر طبيعى رنگى رنگنه
تقليده صرف دقت وقدرت ايديلور.

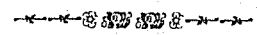
حاصلى شعر وادب افاضل مقدمين
ايجون قواعد واشكال واصولى قطعياً مقرر
وآثار ونتايجى لايتغير برفن ومعرفت ايتش
اسانده متأخرينه كوره اصولى نتايجندن
استنباط واخذ ايديلر، نتايجى ايسه — واحيفاً!
كه مافوق الحيال اولان حسن مجردى تعقيب
ايله بيقرار اولدىنى ايجون — الوان واشكال
ومناظرى دائماً دكيشير بر صنعت اولق اوزره
تلقى ايديلور.

شو طبيعته باقكر: قار ياغاركن كوش
كورونيلور. كچه نك نصف اولنده فجر
اولور. بر زمانده سمانك بر جهتي آتشرين
رنگلره مستغرق ايكن ديكر طرفى الك بارد
برلون سنجابنده لرزه نما اولور. خارق العاده
لكيله برابر هپ بوشيلر كوزل دكيدر؟
فقط شورابى دها زيادم شاين دقدركه
هر بديعه سى، هر طورى، هر حادثه سى مهره
استادان صنعتى زمين عجز واتهاله سجده
بر حيرت ومفتونيت ايدن شو علوى تماشاگاه
طبيعت ايجنده طبيعت بشريه يي كالل وملااله
دوشوره جك بر حال بولنورسه اوده انحق
يكسوق كورونيلور!

ايشته ادبيات عتيقه وجديده آره سنده
يايله حق موازنه يي بنده كرجه شو برقاج
سوز اتمام ايدر. مسئله ايكي صنفه منسوب
آنازك هر نونغندن بر قاچرىنى يان يانه

کتیرو بده عرض انظار تمیز وانتقاد ایتمه
قالیر که بوده «معلومات» کرک همت ذوق پروری
ودقایق شناسیسته وابسته در. باقی اخلاص
و حرمت افندم.

فی ۲ تشرین اول سنه ۳۱۰ ز. ر.



آثار باهرا الانوار حضرت خلافتناهی به علاوه
فاخره اوله رق بودغه دخی طرسوسده تأسیس
بیورلش اولان حکومت قوناغک ختام انشایی
حقننده معلم فیضی افندی حضرتلری طرفندن
تنظیم اولنان تاریخ رعنادر:

﴿عبدالحمید﴾ خان شه والائزاد کیم
آفاقی روشن ایلش انوار شوکتی

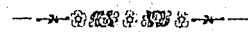
حیرت رس عقول اوله حق رتبه ده همان
آباد قیلدی دائرة ملک و ملتی

دار الحکومه یاپدی امور عباد ایچون
برطرز دلنشینده معمار همتی

الحق کورندی خلیجه بوامر خیرده
قائم مقام ضیا قولنک سعی وغیرتی

صاردی جهات سته تاریخی فیضیا
یابدردی پادشه بوسرای حکومتی

۱۳۱۲



عشق

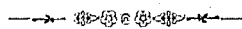
برشب هجران قدر مظلمدی چشمده حیات؛
طوغدی سودا؛ باشقه بررنک آلدی وجه کائنات.
اولسم آرتق بکلمم؛ ای موت! سندن التفات،
عشق اولنج حشره دک سورسون حیات بی ثبات!

عشق اک پارلاق تسلیدر ملال عمر ایچون!
عشق بر صبح تجلیدر لیلال عمر ایچون!

§

آغلاسه ک؛ پرنشوه ایلر پیش حز نکدن کذر؛
روحه لذتیر، صفالر، اعتلالر بخش ایدر؛
انکشاف ایتدیکه نشر ایلر چیچکلر؛ خنده لر؛
مطلقا جنتده بر نور محبتدر سحر؛
عشق اک پارلاق تسلیدر ملال عمر ایچون!
عشق بر صبح تجلیدر لیلال عمر ایچون!

لطیف



﴿قطعه﴾

برشعردر قادین که مالی حیاتدر؛
بر قیز باقلسه والدۀ کائناتدر.

مجبوردر قادینلی تکریمه کوکلز؛
حقدن او برکرم بزه، برالتفاتدر!

لطیف



﴿مبادئ تکوین﴾

(مابعد)

قشر ارضک انفضاضاتی دفعةً تشکیل نمای
وجود اولماهشدر. بوقشر، متانت وقابلیت
انحنایه سنک مساعداولدیغی مرتبه، دروننده
جولان ایدن ماده مایعه و ملتهبی تعقیباً
اکیش، بوکولمش؛ بعضی لرلی ارتفاع؛ بعض
جهتلری انحطاط ایتش؛ نهایت بوتمایلاته
مقاومت ایدهمیان جهتلری چانلامهشدر.
او زمان دکزلر، قره لر بر برینه قاریشدی؛
تبدل ایدن حذالرینک استقامت و وضعینه
کوره کاه دریالر قره، کاه قره لر دریا شکلی

آلدی. صوکره تکرار بر دوره انتظام
باشلا یوب مدت مدیده دوام ایتدی ینه بویله
بر حادثه طبیعی ایله ختام بولور. کره ارض
شمعی به قدر اولیله نیجه نیجه عوارض هجومیله
تغییر صورت ایتش و دکزی قره به، قره سی
دکره قلب اولمشدر. ملالغه ایزلری، جریان
آثاری طوپراغک پک چوق یرنده پدیدارد.

ارض الیوم، منابع مشتعله سنک
انطفایذیر اولدیغی بر دوره سکوننده در.
سطح ارضک کونک برنده تغیر و تجدد
ایده جکی ده بزجه مصدق دکلدرد. چونکه
قطعات بریه براساس متین اوزرینه مبتنی
ودکزلر متتادیا کندی حوضه لرنده سائر
ومتدا دردر.

هرقرنده وخاصة کره نک قشر
خارجیسی هنوز پک رقیق اولوب کترله
پارچه لاندیغی زمانلرده دروننده مخزون
اولان مواد مایعه فوران ایله جریاننه مانع
اولان طبقات متیندی بیرتیره برطاق منفذلر
آچمشدرکه سطح ارضده کورولن قاباتیلرک
اکتری ایشه او منافذ برکانبه دن عبارتدر.
بو اغزلردن سیلانه باشلا یان مواد مایعه محترقه
برودت خارجیه نک تأثیریه مخروطی تپلر،
یووارلاق قاباتیلر شکنده تجمد ایلش
قالمشدر. قشر متین ارضک قوه انحنایه سی
تدریجاً تناقص ایدوب سطح کرده اوزون
چاتلاقلر حصوله کلدیکی زمان تحت الارض
موجود اولان مواد دهها بیوک بر قوتله
خارجه طوغرو فیشقیره رق الیوم برطاق
سلسله جبالک اساسی تشکیل ایدن ویالچین
تپلری اقطار سماواته واصل اولان جسم
ورفع طاغیر شکنده نمودار اولمشدر.

آیاقلر مرکز آلتنده چیکنه مکده اولدیغز
طوپراغک نصفی مرکز کره دن قشرینه
صعود ایدن احجار مذابه دن، برقمی ده دکر
صولرینک بریکدیردیکی طور طولردن
متحصلدرد. دیمک اولیورکه سلسل جبال